

(६) विदेशी व्यापार – आकारमान, दिशा आणि रचना

- १) विदेशी विनिमय नियमन कायदा (FERA) रोजी अंमलात आला.
१) १ जानेवारी, १९७२ २) १ जानेवारी, १९७३ ३) १ जानेवारी, १९७४ ४) १ जानेवारी, १९७५
- 1) Foreign Exchange Regulation Act (FERA) came into force on
1) 1st January, 1972 2) 1st January, 1973 3) 1st January, 1974 4) 1st January, 1975
- २) जोड्या जुळवा :
खाली दिलेल्या वर्ष २०२०-२१ मधील, थेट परकीय गुंतवणूक प्रवाह आकर्षित करणारी क्षेत्रे (स्तंभ 'अ') आणि त्या क्षेत्रांचा एकूण थेट परकीय गुंतवणुकीतील वाटा (स्तंभ 'ब') यांच्या योग्य जोड्या जुळवा.
स्तंभ 'अ' (क्षेत्र)	स्तंभ 'ब' (टक्केवारी)
अ) संगणक सॉफ्टवेअर आणि हार्डवेअर	i) २.७
ब) मोटारगाड्या (Automobile) उद्योग क्षेत्र	ii) ४.४
क) सेवा क्षेत्र	iii) ८.५
ड) व्यापार (Trading) क्षेत्र	iv) ४३.८
- पर्यायी उत्तरे :
	अ	ब	क	ड
१)	i	ii	iii	iv
२)	iv	i	iii	ii
३)	iii	iv	i	ii
४)	ii	iii	iv	i
- 2) Match the following.
Match the sectors attracting the foreign direct investment (equity) inflows given in Column 'A' with their percentage share in total foreign direct investment equity inflows given in Column 'B' for the year 2020-21.
Column 'A' (Sector)	Column 'B' (%)
a) Computer software and hardware	i) 2.7
b) Automobile industry	ii) 4.4
c) Services sector	iii) 8.5
d) Trading sector	iv) 43.8
- Answer Options :**
	a	b	c	d
1)	i	ii	iii	iv
2)	iv	i	iii	ii
3)	iii	iv	i	ii
4)	ii	iii	iv	i
- ३) जागतिक व्यापार संघटनेनुसार वर्ष २०२० मध्ये भारत व्यापारीमाल निर्यातदारांमध्ये आणि व्यापारीमाल आयातदारांमध्ये जागतिक क्रमवारीत अनुक्रमे खालीलपैकी कोणत्या क्रमांकांवर होता ?
१) निर्यात क्रम १२, आयात क्रम ७ २) निर्यात क्रम ३०, आयात क्रम ५
३) निर्यात क्रम २१, आयात क्रम १४ ४) निर्यात क्रम ४१, आयात क्रम २१
- 3) As per WTO what was India's ranking in the world merchandise exports and in the world merchandise imports for the year 2020, among the world exporters and importers respectively ?
1) Export rank 12, Import rank 7 2) Export rank 30, Import rank 5
3) Export rank 21, Import rank 14 4) Export rank 41, Import rank 21

- ४) खालील विधाने विचारात घ्या :
- अ) २०२१-२२ दरम्यान ऑस्ट्रेलिया आणि सौदी अरेबिया भारताच्या पेट्रोलियम निर्यातीसाठी पाचव्या आणि सातव्या क्रमांकाची सर्वात मोठी निर्यात ठिकाणे बनली आहेत.
- ब) २०२१-२२ मध्ये भारताच्या एकूण निर्यातीपैकी पेट्रोलियम, तेल आणि वंगण निर्यातीचा वाटा १६.० टक्के होता. वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने चुकीची आहे/त?

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त अ चूक आहे
२) फक्त ब चूक आहे
३) दोन्ही अ आणि ब चूक आहेत
४) वरीलपैकी नाही
- 4) Consider the following statements :
- a) During 2021-22 Australia and Saudi Arabia have become the fifth and seventh largest export destinations for India's petroleum exports.
- b) Petroleum, oil and lubricants exports accounted for 16.0 percent of India's total exports during 2021-22.

Which of the statement/s given above is/are incorrect ?

Answer Options :

- 1) Only a is incorrect
2) Only b is incorrect
3) Both a and b are incorrect
4) None of the above
- ५) खालील विधाने विचारात घ्या :
- a) एप्रिल-नोव्हेंबर २०२१ मध्ये भारतातून सर्वाधिक निर्यात यूएसए, युएई आणि चीन या देशांना झाली होती.
- b) याच काळात चीन, यूएई आणि यूएसए हे भारतासाठी सर्वात मोठे आयात स्रोत होते. वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहे/आहेत ?

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त (a)
२) फक्त (b)
३) दोन्ही (a) आणि (b)
४) वरीलपैकी नाही
- 5) Consider the following statements :
- a) During April-November 2021, the highest exports from India were to USA, UAE and China.
- b) During the same period China, UAE and USA were the largest import sources for India.
- Which of the statements given above is/are correct ?
- 1) Only(a)
2) Only (b)
3) Both (a) and (b)
4) None of the above

- ६) खालील विधाने विचारात घ्या :
- अ) इंडोनेशियातील बाली येथे ३ ते ७ डिसेंबर २०१३ या कालावधीत जागतिक व्यापार संघटनेची नववी मंत्रीस्तरीय बैठक झाली होती.
- ब) बाली पॅकेजमधील मुख्य करार अन्य अनुदान आणि व्यापार सुलभतेशी संबंधित आहेत. वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/आहेत ?

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त अ बरोबर आहे
२) फक्त ब बरोबर आहे
३) दोन्ही अ आणि ब चूक आहेत
४) दोन्ही अ आणि ब बरोबर आहेत
- 6) Consider the following statements :
- a) The Ninth World Trade Organisation's Ministerial meeting was held in Bali, Indonesia during 3 to 7 December 2013.
- b) The main agreements in the Bali package were related to food subsidies and trade facilitation.
- Which of the statement/s given above is/are correct ?

Answer Options :

- 1) Only a is correct
2) Only b is correct
3) Both a and b are incorrect
4) Both a and b are correct

- ७) विदेशी व्यापार धोरण २०१५-२०२० अंतर्गत पूर्वी अस्तित्वात असलेल्या कोणत्या योजनेच्या बदल्यात 'भारतातून सेवा निर्यात' योजना सुरु करण्यात आली?
- १) फोकस प्रॉडक्ट योजना
२) मार्केट लिंकड फोकस प्रॉडक्ट योजना
३) सर्व्हड फ्रॉम इंडिया योजना
४) फोकस मार्केट योजना
- 7) Which of the following scheme was replaced by the Services Exports from India Scheme (SEIS) under Foreign Trade Policy 2015-2020 ?
- 1) Focus Product Scheme
2) Market Linked Focus Product Scheme
3) Served from India Scheme
4) Focus Market Scheme
- ८) भारताच्या व्यापारतोल भांडवली खात्यात यांचा समावेश होता.
- अ) कर्ज
ब) विमा
क) रूपया कर्ज सेवा
ड) विदेशी गुंतवणूक
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) अ, ब आणि क
२) अ, क आणि ड
३) ब, क आणि ड
४) वरीलपैकी सर्व
- 8) Capital account of balance of payments of India consist of
- a) Loans
b) Insurance
c) Rupee debt service
d) Foreign investment
- Answer Options :**
- 1) a, b and c
2) a, c and d
3) b, c and d
4) All of the above
- ९) जागतिक व्यापार संघटनेत खालीलपैकी कोणते करार अंतर्भूत होतात ?
- अ) वस्तूंच्या व्यापारावरील बहुपक्षीय करार.
ब) सेवा व्यापारावरील सामान्य करार.
क) कापड आणि कपड्यांवरील करार.
ड) व्यापारविषयक बौद्धिक मालमत्ता करार.
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) केवळ अ आणि क
२) केवळ ब आणि ड
३) केवळ अ, ब आणि ड
४) वरीलपैकी सर्व
- 9) Which of the following agreements comes under World Trade Organisation ?
- a) Multilateral Agreements on Trade in goods.
b) General Agreement on Trade in Services.
c) Agreements on Textiles and Clothing.
d) Agreement on Trade Related Intellectual Property (TRIPs).
- Answer Options :**
- 1) Only a and c
2) Only b and d
3) Only a, b and d
4) All of the above
- १०) ब्रिक्स वुमेन्स बिझनेस अलायन्स (BRICS WBA) संदर्भातील पुढील विधाने वाचा.
- अ) जुलै-२०२० मध्ये अधिकृतपणे उपक्रमांची सुरुवात.
ब) परस्पर लाभाचे प्रकल्प ओळखून आणि महिला उद्योजकांच्या व्यावसायिक हितसंबंधांना चालना देऊन ब्रिक्स देशांतील द्विपक्षीय व्यापाराला चालना देणे हा त्याचा उद्देश आहे.
क) ब्रिक्स देशांतील २५ महिला नेत्यांचा त्यात समावेश आहे.
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) अ, ब आणि क बरोबर आहेत.
२) अ आणि ब फक्त बरोबर आहेत.
३) ब आणि क फक्त बरोबर आहेत.
४) अ आणि क फक्त बरोबर आहेत.

- 10) Read the following statements related to BRICS Women's Business Alliances (BRICS WBA).
- Officially launched its activities in July 2020.
 - It aims to faster bilateral trade between BRICS countries by identifying projects of mutual benefits and unlocking opportunities for advancing business interests of women entrepreneurs.
 - It comprises 25 women leaders from BRICS countries.

Answer Options :

- 1) a, b and c are correct
- 2) a and b only are correct
- 3) b and c only are correct
- 4) a and c only are correct

- ११) खालील विधाने विचारात घ्या :

- WTO ची दहावी मंत्रीस्तरीय परिषद केनिया येथे आयोजित करण्यात आली होती.
- WTO ची अकरावी मंत्रीस्तरीय परिषद इंडोनेशिया येथे आयोजित करण्यात आली होती. वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त ?

पर्यायी उत्तरे :

- १) केवळ अ बरोबर आहे
- २) केवळ ब बरोबर आहे
- ३) दोन्ही अ आणि ब बरोबर आहेत
- ४) वरीलपैकी नाही

- 11) Consider the following statements :

- The WTO's Tenth Ministerial Conference was held in Kenya.
 - The WTO's Eleventh Ministerial Conference was held in Indonesia.
- Which of the statement/s given above is/are correct ?

Answer Options :

- 1) Only a is correct
- 2) Only b is correct
- 3) Both a and b are correct
- 4) None of the above

- १२) आंतरराष्ट्रीय नाणे निधी संबंधीत खालीलपैकी कोणते विधान/ने अयोग्य आहे/त ?

- सदस्य देशांच्या स्थिर विनिमय दरासह चलन परिवर्तनीयतेची स्थापना व देखभाल.
- परकीय चलनावरील नियंत्रणे कमी किंवा संपूर्णपणे नाहीशी करण्यासाठी मदत करणे.
- गरीब देशांना पनुरचना आणि विकासासाठी सहाय्य करणे.
- बहुपक्षीय व्यापार व देयक यांचा व्यापक विस्तार करण्यास मदत करणे.

पर्यायी उत्तरे :

- १) अ, ब, ड
- २) फक्त ब
- ३) फक्त क
- ४) क, ड

- 12) Which of the following statement/s is/are incorrect about International Monetary Fund (IMF) ?

- Establishment and maintenance of currency convertibility with stable exchange rate of member nations.
- To help in the elimination or reduction of existing exchange controls.
- To assist in the reconstruction and development of poor nations.
- To help in the widest extension of multilateral trade and payments.

Answer options :

- 1) a, b, d
- 2) only b
- 3) only c
- 4) c, d

- १३) वर्ष २०१६-१७ मध्ये भारताच्या निर्यात उत्पन्नामध्ये पुढीलपैकी कोणत्या वस्तू उत्पादनांनी अग्रक्रम मिळाला?
१) इंजिनिअरिंग वस्तू २) मौल्यवान खडे (रत्ने) आणि दागिने
३) कृषि उत्पादने ४) वस्त्रोत्पादने
- 13) Which of the following commodity products dominated India's export earnings in the year 2016-17?
1) Engineering goods 2) Precious stones (gems) and jewellery
3) Agricultural products 4) Textile products
- १४) पाचव्या योजनेचे मुख्य उद्दिष्ट कोणते होते?
अ) गरिबी दूर करणे ब) आत्मनिर्भरता प्राप्त करणे क) उद्योगांचा विकास ड) स्थिरतेसह वाढ
पर्यायी उत्तरे :
१) फक्त अ २) अ आणि ब ३) फक्त क ४) वरील सर्व
- 14) Which were the main objective of fifth plan?
a) Removal of poverty b) Attainment of self-reliance
c) Development of industries d) Growth with stability
Answer Options :
1) only a 2) a and b 3) only c 4) all above
- १५) भारतातील २०१९-२० दरम्यान एकूण एफडीआय इन्फ्लोच्या प्रवाहाबाबत खालील सेवा क्षेत्राची मांडणी चढत्या क्रमाने करा.
अ) हवाई वाहतूक ब) माहिती आणि प्रसारण क) सागरी वाहतूक ड) शिक्षण
पर्यायी उत्तरे :
१) अ, ब, क आणि ड २) ड, क, ब आणि अ ३) क, ब, अ आणि ड ४) क, ड, अ आणि ब
- 15) Arrange the following services sector in ascending order regarding the inflows of Gross FDI Equity during 2019-20 in India.
a) Air Transport b) Information and Broadcasting
c) Sea Transport d) Education
Answer Options :
1) a, b, c and d 2) d, c, b and a 3) c, b, a and d 4) c, d, a and b
- १६) २०२०-२१ या कालावधीत भारतात थेट विदेशी गुंतवणुकीचा उद्योग निहाय उतरत्या क्रमाने क्रम (मांडणी) करा.
अ) वाहतूक ब) उत्पादन क) बांधकाम ड) संगणक सेवा
पर्यायी उत्तरे :
१) अ, ब, क आणि ड २) ब, ड, अ आणि क ३) क, ड, अ आणि ब ४) ड, ब, अ आणि क
- 16) Arrange in the descending order of following industry-wise inflows of foreign direct investment to India during 2020-21.
a) Transport b) Manufacturing c) Construction d) Computer services
Answer Options :
1) a, b, c and d 2) b, d, a and c 3) c, d, a and b 4) d, b, a and c

उत्तरे

(६) विदेशी व्यापार – आकारमान, दिशा आणि रचना

१-३	२-२	३-३	४-४	५-३	६-४	७-३	८-२	९-४	१०-१
११-१	१२-३	१३-१	१४-१	१५-३	१६-४				